

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY I WYCHOWANIA

z dnia 21 września 1979 r.

w sprawie doboru rodzin zastępczych oraz szczegółowych zasad udzielania pomocy tym rodzinom.

Na podstawie § 2 ust. 4 i § 14 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1979 r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz. U. Nr 4, poz. 19) oraz § 22 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 kwietnia 1972 r. w sprawie uposażenia nauczycieli i nauczycieli akademickich (Dz. U. z 1972 r. Nr 16, poz. 115 i z 1978 r. Nr 24, poz. 112) zajęła się, co następuje:

§ 1. 1. Kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dokonuje terenowy organ administracji państwowej właściwy dla ich miejsca zamieszkania.

2. Organ wymieniony w ust. 1 może zwrócić się o wskazanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej w szczególności do:

- 1) organizacji społecznej, której zadania statutowe przewidują opiekę nad dzieckiem,
- 2) szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawczej,
- 3) zakładu społecznego służby zdrowia,
- 4) organu samorządu mieszkańców.

3. Kwalifikacji kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej dokonuje organ, o którym mowa w ust. 1, na podstawie:

- 1) zgłoszenia kandydata,
- 2) zaświadczenia lekarskiego stwierdzającego, że kandydat oraz osoby wspólnie z nim zamieszkałe nie są chorzy na chorobę psychiczną, przewlekłą zakaźną lub inną chorobę uniemożliwiającą zapewnienie właściwej pieczy nad dzieckiem i jego wychowania,
- 3) oświadczenia pisemnego kandydata o stałych źródłach utrzymania,
- 4) oświadczenia pisemnego kandydata o liczbie osób zamieszkujących z nim wspólnie i wielkości zajmowanego lokalu mieszkalnego,
- 5) wywiadu środowiskowego o kandydacie.

§ 2. O określenie sytuacji rodzinnej, społecznej oraz normy rozwojowej dziecka, które ma być umieszczone w rodzinie zastępczej, zwraca się terenowy organ administracji państwowej właściwy dla miejsca zamieszkania dziecka do właściwego państwowego wojewódzkiego pogotowia opiekuńczego, a jeżeli chodzi o dzieci do lat 3 — do właściwej do spraw opieki zdrowotnej nad dzieckiem jednostki organizacyjnej zespołu opieki zdrowotnej.

§ 3. 1. Przy umieszczaniu dziecka w rodzinie zastępczej należy dobierać rodzinę zastępczą w pierwszej kolejności spośród osób spokrewnionych z tym dzieckiem.

2. Rodzeństwo należy umieszczać w jednej rodzinie zastępczej. Rozdzielanie rodzeństwa jest dopuszczalne jedynie w wyjątkowo uzasadnionych wypadkach.

3. W jednej rodzinie zastępczej może być umieszczone w zasadzie najwyżej troje dzieci, chyba że chodzi o dzieci stanowiące rodzeństwo.

4. Umowę powierzenia dziecka zawiera z rodziną zastępczą terenowy organ administracji państwowej właściwy dla jej stałego miejsca zamieszkania — według wzoru określonego odrębnie.

§ 4. 1. Do obowiązków nauczycieli wyznaczonych do udzielania pomocy rodzinom zastępczym należy:

- 1) utrzymywanie stałych kontaktów z dziećmi oraz ich rodzinami zastępczymi,
- 2) czuwanie nad zapewnieniem dziecku odpowiednich warunków wychowania, wszechstronnego rozwoju i kształtowania jego postawy ideowo-moralnej,
- 3) czuwanie nad zapewnieniem dziecku warunków do systematycznego uczęszczania do szkoły, aż do uzyskania co najmniej obowiązującego powszechnie wykształcenia i zdobycia zawodu umożliwiającego samodzielne życie,
- 4) udzielanie rodzinie zastępczej pomocy w rozwiązywaniu trudności wychowawczych,
- 5) składanie pod koniec każdego półrocza sprawozdania na piśmie do właściwego terenowego organu administracji państwowej o sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej.

2. Z tytułu wykonywania zadań, o których mowa w ust. 1, nauczycielom przysługuje:

- 1) dodatkowe wynagrodzenie w wysokości 200 zł miesięcznie z tytułu pomocy udzielanej jednemu dziecku, płatne z osobowego funduszu plac szkoły macierzystej zatrudniającej nauczyciela,
- 2) w razie pełnienia czynności poza stałym miejscem zamieszkania — zwrot kosztów według zasad określonych w przepisach w sprawie diet i innych należności za czas podróży służbowych na terenie kraju.

3. Zwrotu kosztów, o których mowa w ust. 2 pkt 2, dokonuje terenowy organ administracji państwowej delegujący nauczyciela.

§ 5. Pomoc pieniężna przysługująca dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej, w której chociaż jedna z osób stanowiących tę rodzinę jest zobowiązana do świadczeń alimentacyjnych na jego rzecz, wynosi od 500 do 1.700 zł miesięcznie, z tym że:

- 1) pomoc pieniężna w wysokości 1.700 zł miesięcznie przysługuje dziecku w rodzinie zastępczej, uzyskującej przeciętny miesięczny dochód wraz z dochodami członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym w wysokości nie wyższej niż 1.800 zł na jedną osobę;
- 2) pomoc pieniężną, w razie gdy dochód rodziny zastępczej przekracza 1.800 zł miesięcznie na jedną osobę w rodzinie, stanowi maksymalna stawka 1.700 zł zmniejszona o kwotę nadwyżki dochodu ponad 1.800 zł, przypadająca na jedną osobę w rodzinie; pomoc ta nie może być jednak niższa niż 500 zł miesięcznie.

2. Przy obliczaniu przeciętnego miesięcznego dochodu na jedną osobę za członka rodziny zastępczej uważa się również dziecko powierzone jej pieczy i wychowaniu.

3. Przy obliczaniu miesięcznego dochodu rodziny zastępczej nie wlicza się otrzymywanych na dziecko umieszczone w tej rodzinie:

- 1) zasiłku rodzinnego i dodatku rodzinnego do emerytury i renty,
- 2) renty rodzinnej,
- 3) alimentów,
- 4) stypendiów.

§ 6. 1. Oceny stanu fizycznego, psychicznego lub psychofizycznego dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, które wymaga stałej opieki innej osoby, w celu przyznania zwiększonej pomocy pieniężnej w wysokości 3.400 zł miesięcznie dokonuje terenowy organ administracji państwowej we własnym zakresie bądź też może zwrócić się o dokonanie ustaleń do:

- 1) właściwej wojewódzkiej poradni wychowawczo-zawodowej albo
- 2) właściwej wojewódzkiej przychodni matki i dziecka (specjalistycznego zespołu opieki zdrowotnej nad matką i dzieckiem).

Orzeczenie komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia wydane w celu przyznania zwiększonego zasiłku rodzinnego stanowi także podstawę do przyznania zwiększonej pomocy pieniężnej.

2. Wyplata kwot pomocy pieniężnej w wysokości, o której mowa w ust. 1, ulega wstrzymaniu, jeżeli:

- 1) w wyniku badania kontrolnego zostało orzeczone, że ustaly okoliczności uzasadniające wypłacanie kwot zwiększonej pomocy pieniężnej,
- 2) dziecko umieszczone zostało przez rodzinę zastępczą na okres ponad 6 miesięcy w zakładzie opieki zdrowotnej zamkniętej; wypłatę wstrzymuje się poczynając od siódmego miesiąca.

3. W okresie wstrzymania wypłaty kwot zwiększonej pomocy pieniężnej:

- 1) dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej nie zobowiązanej do świadczeń alimentacyjnych na jego rzecz przysługuje pomoc pieniężna w wysokości określonej w § 13 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 stycznia 1979 r. w sprawie rodzin zastępczych (Dz. U. Nr 4, poz. 19), zwanego dalej „rozporządzeniem”,
- 2) dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej, w której chociaż jedna z osób stanowiących tę rodzinę jest zobowiązana do świadczeń alimentacyjnych na jego rzecz, przysługuje pomoc pieniężna w wysokości określonej w § 5.

4. W wypadkach wymienionych w ust. 3 stosuje się odpowiednio § 16 rozporządzenia.

§ 7. 1. Dziecku umieszczonemu w rodzinie zastępczej udziela pomocy pieniężnej właściwy dla miejsca zamieszkania tej rodziny terenowy organ administracji państwowej na podstawie umowy o pomocy pieniężnej według wzoru określonego odrębnie.

2. Wyplata kwot pomocy pieniężnej dokonywana jest w terminie do dnia 5 każdego miesiąca bezpośrednio osobom stanowiącym rodzinę zastępczą bądź za pośrednictwem urzędu pocztowego.

3. W razie przysposobienia przez rodzinę zastępczą dziecka umieszczonego w tej rodzinie prawo do pomocy pieniężnej ustaje z końcem roku kalendarzowego, w którym przysposobienie nastąpiło.

§ 8. 1. W razie znacznego pogorszenia się sytuacji materialnej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na skutek wypadków losowych terenowy organ administracji państwowej właściwy dla miejsca zamieszkania tej rodziny może udzielić dodatkowej pomocy pieniężnej doraźnej lub okresowej.

2. Dodatkowa pomoc pieniężna doraźna lub okresowa wynosi od 500 do 1.700 zł na jedno dziecko umieszczone w rodzinie zastępczej.

3. Dodatkowa pomoc pieniężna doraźna może być udzielana jednorazowo, nie częściej niż 1 raz w okresie kwartału, a pomoc okresowa co miesiąc, nie dłużej niż przez okres trzech miesięcy.

§ 9. Do ustalania odpłatności rodziców dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej przez terenowy organ administracji państwowej właściwy dla ich miejsca zamieszkania mają odpowiednie zastosowanie przepisy dotyczące opłat za usługi świadczone przez państwowe placówki opiekuńczo-wychowawcze.

§ 10. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o terenowym organie administracji państwowej, rozumie się przez to terenowy organ administracji państwowej stopnia podstawowego.

§ 11. Traci moc zarządzenie Ministra Oświaty i Wychowania z dnia 13 grudnia 1974 r. w sprawie zasad doboru rodzin zastępczych i udzielania pomocy materialnej dzieciom pozostającym pod ich opieką (Dz. Urz. Min. Ośw. i Wych. z 1975 r. Nr 1, poz. 2).

§ 12. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem § 5, który obowiązuje od dnia 1 marca 1979 r.

Minister Oświaty i Wychowania: *J. Tejchma*